

Suvestinė redakcija nuo 2013-10-31 iki 2016-07-22

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2012, Nr. [90-4697](#), i. k. 1121100NUTA00000937

Nauja redakcija nuo 2013-10-31:

Nr. [964](#), 2013-10-23, Žin. 2013, Nr. 113-5644 (2013-10-30), i. k. 1131100NUTA00000964

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
NUTARIMAS
DĖL LICENCIJAVIMO PAGRINDŲ APRAŠO PATVIRTINIMO

2012 m. liepos 18 d. Nr. 937

Vilnius

Atsižvelgdama į Šešioliktosios Vyriausybės 2012–2016 metų programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XII-51 (Žin., 2012, Nr. [149-7630](#)), 98 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

1. Patvirtinti Licencijavimo pagrindų aprašą (pridedama).
2. Nustatyti, kad šiuo nutarimu patvirtintu Licencijavimo pagrindų aprašu (toliau – Aprašas) vadovaujasi ministerijos, įstaigos prie ministerijų, kitos ministerijoms pavaldžios valstybės institucijos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstaigos ir kitos Lietuvos Respublikos Vyriausybei atskaitingos valstybės institucijos ir įstaigos, rengiančios įstatymų, reguliuojančių ūkinės veiklos licencijavimą, ir licencijavimo taisyklių projektus.
3. Rekomenduoti Lietuvos Respublikos Vyriausybei neatskaitingiems viešojo administravimo subjektams, tvirtinantiems teisės aktus, įgyvendinančius įstatymus, nustatančius veiklos licencijavimą, vadovautis Aprašu.

MINISTRĄ PIRMININKĄ PAVADUOJANTIS
ŪKIO MINISTRAS

RIMANTAS ŽYLIUS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės

2012 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. 937

(Lietuvos Respublikos Vyriausybės

2013 m. spalio 23 d. nutarimo Nr. 964

redakcija)

LICENCIJAVIMO PAGRINDŲ APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Licencijavimo pagrindų aprašas (toliau – Aprašas) nustato principus, kuriais vadovaujantis vertinamas ūkinės veiklos (toliau – veikla) licencijavimo pagrįstumas, rengiami įstatymų, reguliuojančių tam tikros rūšies veiklos licencijavimą, ir licencijavimo taisyklių (toliau – veiklos licencijavimą reguliuojantys teisės aktai) projektai, licencijų išdavimo modelius, nustatyto teisinio reguliavimo efektyvumo vertinimo terminus ir kriterijus.

2. Apraše vartojamos sąvokos:

Elektroninė licencija – licencija, atitinkanti bent vienos iš Lietuvos vyriausiojo archyvaro patvirtintų elektroninio dokumento specifikacijų reikalavimus, arba licencija, kurios duomenys fiksuojami tik licencijas išduodančios institucijos informacinėje sistemoje (licencijos gavėjui pateikiami tik duomenys (informacija) apie licencijos išdavimą).

Licencija – įrašymas ar įsirašymas į sąrašą ar bet koks dokumentas (nesvarbu, kaip pavadintas: leidimas, liudijimas, teikimas, atestatas, sprendimas, sertifikatas, pažymėjimas, deklaracija ir kita), kurį turi gauti ūkio subjektas, siekiantis įgyti teisę pradėti vykdyti tam tikrą veiklą.

Sąvoka „**ūkio subjektas**“ apibrėžta Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme (Žin., 1999, Nr. [60-1945](#); 2006, Nr. 77-2975).

Sąvoka „**ūkinė veikla**“ apibrėžta Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatyme (Žin., 1999, Nr. [30-856](#); 2012, Nr. [42-2041](#)).

3. Aprašas netaikomas tiek, kiek Europos Sąjungos teisės aktai nustato reikalavimą turėti licenciją prieš pradėdant vykdyti veiklą ir licencijos išdavimo sąlygas, licencijos galiojimo sustabdymo, licencijos galiojimo sustabdymo panaikinimo, licencijos galiojimo panaikinimo pagrindus, licencijuojamos veiklos sąlygas.

4. Rengiant veiklos licencijavimą reguliuojančių teisės aktų projektus, vadovaujamasi Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu (Žin., 2000, Nr. [74-2262](#)), Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymu (Žin., 2009, Nr. [153-6901](#)) (toliau – Paslaugų įstatymas), Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu, Aprašu, kitais teisės aktais ir bendraisiais teisės principais.

II. VEIKLOS LICENCIJAVIMO PAGRISTUMO ĮVERTINIMAS

5. Svarstydamos galimybę licencijuoti tam tikrą veiklą, ministerijos, įstaigos prie ministerijų, kitos ministerijoms pavaldžios valstybės institucijos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstaigos ir kitos Lietuvos Respublikos Vyriausybei atskaitingos valstybės institucijos (toliau – valstybės institucijos) turi įvertinti veiklą keliamą riziką pažeisti svarbų visuomenės interesą ir pasirinktos veiklos reguliavimo priemonės – veiklos licencijavimas – atitiktį Aprašo 6 punkte nustatytiems principams ir Aprašo 10 punkte įtvirtintam apribojimui.

6. Veiklos licencijavimas yra tinkama teisinio reguliavimo priemonė, jeigu atitinka būtinumo, proporcingumo ir nediskriminavimo principus.

7. Būtinumo principas reiškia, kad veiklą gali būti licencijuojama tik siekiant išspręsti aiškiai nustatytą problemą ir apsaugoti svarbų visuomenės interesą (visuomenės sveikatą, visuomenės saugą, viešąją tvarką, visuomenės saugumą ir panašiai).

8. Proporcingumo principas reiškia, kad veiklos licencijavimas pripažįstamas tinkama teisinio reguliavimo priemone veiklos licencijavimu siekiamam tikslui pasiekti, kai:

8.1. nėra mažiau ribojančių priemonių nustatytai problemai spręsti ir svarbiam visuomenės interesui apsaugoti, tai yra, įvertinus veiklos licencijavimo alternatyvas (pavyzdžiui, savireguliacijos galimybę, veiklos sąlygų laikymosi priežiūrą ir kontrolę), nustatoma, kad veiklos licencijavimu siekiamų tikslų kitos priemonės nepadėtų pasiekti, o pasirinkta teisinio reguliavimo priemonė – veiklos licencijavimas – neriboja ūkio subjektų teisių ir laisvių daugiau, nei to reikia veiklos licencijavimu siekiamam tikslui pasiekti; ir

8.2. išankstinis ūkio subjekto patikrinimas iš esmės sumažintų veiklą keliamą riziką pažeisti svarbų visuomenės interesą, o vėlesnis patikrinimas (pavyzdžiui, veiklos sąlygų laikymosi) neužtikrintų šio intereso apsaugos.

9. Nediskriminavimo principas reiškia, kad nustatomas veiklos licencijavimas negali tiesiogiai ar netiesiogiai diskriminuoti ūkio subjektų dėl jų pilietybės, gyvenamosios vietos ar valstybės, kurioje ūkio subjektas yra įsisteigęs.

Diferencijuotas teisinis reguliavimas gali būti taikomas tam tikroms vienodais požymiais pasižyminčioms ūkio subjektų grupėms, jeigu tarp šių ūkio subjektų grupių yra tokio pobūdžio skirtumų, kurie tokį reguliavimą daro objektyviai pateisinamą, ir jeigu juo siekiama pozityvių, visuomeniškai reikšmingų tikslų arba jeigu tam tikrų ribojimų ar sąlygų nustatymas susijęs su reguliuojamų visuomeninių santykių ypatumais.

Diferencijuotas teisinis reguliavimas gali būti nustatytas tik įstatymu.

10. Licencijavimas negali būti taikomas kaip priemonė rinkos dalyvių skaičiui apriboti ar papildomoms biudžeto pajamoms gauti.

III. LICENCIJŲ IŠDAVIMO MODELIAI

11. Atsižvelgiant į Aprašo II skyriuje nustatytus reikalavimus, teisė vykdyti tam tikrą veiklą ūkio subjektui suteikiama vadovaujantis vienu iš šiame skyriuje nustatytų licencijų išdavimo modelių: „G“ („griežtas“) arba „D“ („deklaravimas“).

12. Modelis „G“ taikomas, kai prieš suteikiant ūkio subjektui teisę vykdyti tam tikrą veiklą yra būtina atlikti ūkio subjekto pateiktų dokumentų, informacijos, priskiriamos valstybės informaciniais ištekliams, veiklos vykdymo vietos ir priemonių, veiklą vykdysiančių darbuotojų kvalifikacijos ir panašiai patikrinimą dėl jo atitikties įstatymuose, reguliuojančiuose tam tikros rūšies veiklos licencijavimą, nustatytiems reikalavimams (toliau – ūkio subjekto patikrinimas).

Ūkio subjekto patikrinimą prieš suteikiant jam teisę vykdyti tam tikrą veiklą būtina atlikti tuomet, kai toks patikrinimas iš esmės sumažins veiklą keliamą riziką pažeisti svarbų visuomenės interesą.

Taikant modelį „G“, ūkio subjektas gali imtis veiklos tik turėdamas kompetentingos valstybės institucijos išduotą licenciją.

13. Modelis „D“ taikomas, kai prieš ūkio subjektui įgyjant teisę vykdyti tam tikrą veiklą ūkio subjekto patikrinimas neatliekamas, nes ūkio subjekto atitiktis veiklos licencijavimą reguliuojančiuose teisės aktuose nustatytiems reikalavimams yra grindžiama informacija, priskiriama valstybės informaciniais ištekliams, ir (ar) dokumentais, išduotais kitų institucijų ar įstaigų, ir (ar) paties ūkio subjekto pateiktais duomenimis, ir (ar) dokumentais, todėl gali būti vertinama po to, kai licencija yra išduota.

Taikant modelį „D“ yra laikoma, kad licencija ūkio subjektui yra išduota kitą dieną nuo pranešimo (deklaracijos) apie ketinimą vykdyti veiklą pateikimo kompetentingai valstybės institucijai dienos arba nuo pranešimo (deklaracijoje) apie ketinimą vykdyti veiklą nurodytos dienos, jeigu ši diena yra vėlesnė nei pranešimo (deklaracijos) apie ketinimą vykdyti veiklą pateikimo kompetentingai valstybės institucijai diena.

Paaikšėjus, kad ūkio subjekto pateiktame pranešime (deklaracijoje) apie ketinimą vykdyti veiklą pateikta netiksli, neišsami (ne visa) informacija, klaidingi duomenys, bet neatitikimai yra mažareikšmiai, jam turi būti suteikta teisė per nustatytą protingą terminą trūkumus pašalinti. Mažareikšmių neatitikimų šalinimo metu licencijos galiojimas nestabdomas ir nenaikinamas.

Pranešime (deklaracijoje) apie ketinimą vykdyti veiklą pateikus duomenis, dėl kurių būtų pripažinta, kad ūkio subjektas negali verstis licencijuojama veikla, jo teisė verstis licencijuojama veikla yra sustabdoma arba panaikinama nuo kompetentingos valstybės institucijos sprendimo dėl licencijos galiojimo sustabdymo arba licencijos galiojimo panaikinimo gavimo dienos, o už bet kokią padarytą žalą ūkio subjektas atsako įstatymų nustatyta tvarka.

14. Licencijos išdavimo ir licencijuojamos veiklos sąlygų laikymosi priežiūros funkcijos turi būti atskirtos. Jeigu licencijas išduoda ir licencijuojamos veiklos sąlygų laikymosi priežiūrą atlieka ta pati institucija, šios funkcijos turėtų būti perduotos atskiriems struktūriniais padaliniais (išimtiniais atvejais – valstybės tarnautojams).

IV. ĮSTATYMŲ, REGULIUOJANČIŲ VEIKLOS LICENCIJAVIMĄ, IR LICENCIJAVIMO TAISYKLIŲ RENGIMAS

15. Ūkio subjekto teisė vykdyti tam tikrą veiklą gali būti ribojama tik įstatymu, tai yra reikalavimas turėti licenciją, licencijos išdavimo sąlygos, licencijuojamos veiklos sąlygos (tarp jų licencijos turėtojų teisės ir pareigos), atsisakymo išduoti licenciją, licencijos galiojimo sustabdymo, licencijos galiojimo sustabdymo panaikinimo ir licencijos galiojimo panaikinimo pagrindai gali būti nustatomi tik įstatymu. Licencijų išdavimo ir licencijuojamos veiklos sąlygų teisinio reguliavimo įstatymo lygmeniu apimtis nustatoma vadovaujantis protingumo kriterijumi.

Licencijavimo taisyklėse turi būti nustatyta tik reikalavimų, susijusių su licencijų išdavimu, atsisakymu išduoti licenciją, licencijų galiojimo sustabdymu, licencijų galiojimo sustabdymo panaikinimu, licencijų galiojimo panaikinimu, licencijuojamos veiklos sąlygų laikymusi, įgyvendinimo tvarka.

16. Be kitų teisėkūrą reguliuojančiuose teisės aktuose nurodytų reikalavimų, Aprašo 6 punkte nustatytų principų ir Aprašo 10 punkte įtvirtinto apribojimo, rengiant veiklos licencijavimą reguliuojančių teisės aktų projektus, turi būti užtikrinama, kad:

16.1. nustatomas reikalavimų, kuriuos turi atitikti ūkio subjektas, siekiantis gauti licenciją, ir licencijos turėtojas, sąrašas būtų baigtinis, tai yra licencijas išduodančioms ir licencijuojamos veiklos sąlygų laikymosi priežiūrą atliekančioms valstybės institucijoms neturėtų būti palikta teisė licenciją gauti siekiantiems ūkio subjektams ar licencijų turėtojams savo nuožiūra nustatyti jokių papildomų reikalavimų ir (ar) licencijuojamos veiklos sąlygų, be tų, kurie nustatyti įstatymuose, reguliuojančiuose veiklos licencijavimą;

16.2. licenciją išduodanti valstybės institucija praneštų ūkio subjektui, siekiančiam gauti licenciją, apie šioje institucijoje gautus ūkio subjekto dokumentus, prireikus – būtinybę

patikslinti pateiktą informaciją ir dėl ūkio subjekto priimtus sprendimus;

16.3. būtų nustatyti terminai, per kuriuos licenciją išduodanti valstybės institucija turi pranešti ūkio subjektui apie gautą informaciją ir (ar) dokumentus ir priimtus sprendimus;

16.4. licenciją gauti siekiantis ūkio subjektas informaciją ir (ar) dokumentus licencijai gauti galėtų pateikti ir gauti ne tik tiesiogiai, bet ir per atstumą, elektroninėmis priemonėmis, taip pat elektroninėmis priemonėmis per Paslaugų įstatyme nurodytą kontaktinį centrą;

16.5. ūkio subjekto teisę imtis licencijuojamos veiklos patvirtinanti licencija galėtų būti elektroninė ir (arba) popierinė. Esant techninėms galimybėms, licenciją išduodanti institucija turi sudaryti sąlygas ūkio subjektui gauti elektroninę licenciją;

16.6. veiklos licencijavimą reguliuojančiuose teisės aktuose būtų nurodyta licencijuojamos veiklos sąlygų laikymosi priežiūrą atlikti įgaliota (-os) valstybės institucija (-os);

16.7. licencija būtų išduodama neterminuotam laikui, jeigu įvykdytos veiklos licencijavimą reguliuojančiuose teisės aktuose nustatytos sąlygos, išskyrus išimtis, nustatytas Paslaugų įstatyme;

16.8. visa informacija ir (ar) dokumentai, susiję su licencijos išdavimo procesu (pranešimas (deklaracija) apie ketinimą vykdyti veiklą, prašymas išduoti licenciją, sprendimas išduoti licenciją, atsisakyti išduoti licenciją, sustabdyti licencijos galiojimą, panaikinti licencijos galiojimo sustabdymą ar panaikinti licencijos galiojimą, licencijuojamos veiklos sąlygų laikymosi priežiūros įvertinimo dokumentas ir kita), būtų vieši, jeigu tokia informacija ir dokumentai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais, gali būti skelbiami;

16.9. visi prašymai dėl licencijos išdavimo būtų išnagrinėti per kuo trumpesnę laiką, bet ne vėliau kaip per įstatymuose, reguliuojančiuose veiklos licencijavimą, nustatytus galutinius licencijos išdavimo terminus;

16.10. jeigu nėra licencijos turėtojo prašymo, licencijos galiojimas būtų sustabdomas arba panaikinamas tik tada, kai tai nelaikoma mažareikšmiu teisės aktų reikalavimų pažeidimu, kaip jis suprantamas Poveikio priemonių taikymo ūkio subjektams pagrindinių nuostatų koncepcijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. spalio 24 d. nutarimu Nr. 1304 (Žin., 2012, Nr. [127-6403](#)), ir (ar) kai, prieš sustabdant ar panaikinant licencijos galiojimą, ūkio subjektas buvo įspėtas apie ketinamą taikyti poveikio priemonę nustatant terminą trūkumams pašalinti, tačiau per nustatytą terminą trūkumų nepašalino.

Reikalavimas įspėti ūkio subjektą apie ketinamą taikyti poveikio priemonę nustatant terminą trūkumams pašalinti netaikomas, kai termino trūkumams pašalinti nustatyti negalima, nes tai pažeistų svarbų visuomenės interesą ir dėl to licencijos galiojimas turi būti sustabdomas arba panaikinamas nedelsiant, sužinojus apie licencijuojamos veiklos sąlygų nesilaikymą ar netinkamą laikymąsi, arba kai fizinis asmuo, kuriam buvo išduota licencija, miršta, o juridinis asmuo, kuriam buvo išduota licencija, likviduojamas;

16.11. iš ūkio subjekto, siekiančio gauti licenciją, nebūtų reikalaujama pateikti dokumentų ir (ar) informacijos, kuriuos ūkio subjektas jau yra pateikęs licenciją išduodančiai valstybės institucijai, išskyrus atvejus, kai ūkio subjekto licenciją išduodančiai valstybės institucijai pateikti duomenys ir (ar) informacija pasikeičia.

V. NUSTATYTO TEISINIO REGULIAVIMO EFEKTYVUMO VERTINIMAS

17. Veiklos licencijavimą reguliuojančiuose teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti periodiškai vertinamas:

17.1. valstybės institucijos ne rečiau kaip kartą per 5 metus privalo atlikti jų kompetencijai priskirtuose veiklos licencijavimą reguliuojančiuose teisės aktuose nustatyto teisinio reguliavimo vertinimą;

17.2. atliekant veiklos licencijavimą reguliuojančiuose teisės aktuose nustatyto teisinio reguliavimo vertinimą, turi būti vertinami licencijavimo, kaip teisinio reguliavimo priemonės, efektyvumas siekiant licencijavimo tikslų, licencijavimo teigiamos ir neigiamos pasekmės reguliuojamai sričiai, ūkio subjektams ar jų grupėms, tiesioginė ir netiesioginė licencijavimo

nauda, poreikio licencijuoti veiklą ir pasirinkto licencijos išdavimo modelio atitiktis Apraše nustatytiems principams ir priimant sprendimą licencijuoti tam tikrą veiklą nustatytiems tikslams, poreikis keisti licencijos išdavimo sąlygas ir (ar) licencijuojamos veiklos sąlygas, konsultacijų su licencijuojamą veiklą vykdančiais ūkio subjektais ar jų grupėmis rezultatai;

17.3. atlikus veiklos licencijavimą reguliuojančiuose teisės aktuose nustatyto teisinio reguliavimo vertinimą ir nustatčius poreikį, valstybės institucijos siūlo: atsisakyti veiklos licencijavimo, pakeisti licencijos išdavimo modelį, pakeisti veiklos licencijavimą kitomis veiklos vykdymą mažiau ribojančiomis priemonėmis, siekiant užtikrinti, kad galėtų tik būtini ir proporcingi veiklos licencijavimą reguliuojančių teisės aktų reikalavimai, panaikinti, sujungti ar supaprastinti nebūtinus, dubliuojamus, nepagrįstą administracinę ar kitą reguliavimo našą keliančius reikalavimus.

18. Atlikusios veiklos licencijavimą reguliuojančiuose teisės aktuose nustatyto teisinio reguliavimo vertinimą, valstybės institucijos apie vertinimo rezultatus ir pasiūlymus turi informuoti Ūkio ministeriją. Ši, nustatčiusi poreikį, teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei pasiūlymus dėl teisinio reguliavimo tobulinimo.

Priedo pakeitimai:

Nr. [964](#), 2013-10-23, Žin., 2013, Nr. 113-5644 (2013-10-30), i. k. 1131100NUTA00000964

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [964](#), 2013-10-23, Žin., 2013, Nr. 113-5644 (2013-10-30), i. k. 1131100NUTA00000964

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimo Nr. 937 "Dėl Licencijavimo pagrindų aprašo patvirtinimo" pakeitimo